

ИНТЕРВЈУ с Мирком Шаровићем, министром вањске трговине и економских односа Босне и Херцеговине

Заједнички пројекти у југоисточној Европи могли би створити нове прилике у областима транспорта, обновљиве енергије, заштите животне средине

Министре Шаровићу, по Вашем мишљењу, колико регионалне активности и Савјет за регионалну сарадњу доприносе активностима на националном нивоу?

Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) 16. јуна 2008. године, Босна и Херцеговина преузела је и одређене обавезе, између осталог укључење у регионалне процесе односно интензивирање регионалне сарадње. У том смислу Савјет за регионалну сарадњу апсолутно заузима врло значајно мјесто. То је тијело које кроз сарадњу државних, националних, институција чланица Савјета те комуникацију са ЕУ промовише регионални развој и регионалну сарадњу у различитим видовима. Наиме, европска регионална политика је основа политике Европске уније, а самим тим постала је битна и за Босну и Херцеговину даном потписивања ССП-а. Регионална политика која је у смислу координације на државном нивоу, али се проводи на нижим нивоима власти, има за циљ јачање економске и социјалне кохезије, а све кроз различите пројекте од којих сви имају користи, од државе до локалне заједнице. Чињеница да је компонента 3 везана за регионалну сарадњу довољно говори о томе колико регионалне активности утичу на активности на националном нивоу. Све активности око имплементације фондова проводи Босна и Херцеговина, односно Дирекција за европске интеграције у сарадњи са осталим надлежним институцијама, било државе, ентитета, кантона или локалне заједнице. У вези са наведеним јасно је како су активности везане за регионалну сарадњу врло интензивне на свим нивоима и да је Савјет за регионалну сарадњу један од битних фактора у цијелом процесу.

Националне Владе се све чвршће обавезују на регионалну сарадњу, попут прихватања обавезе за установљавање заједничких развојних циљева за југоисточну Европу. Да ли је на помолу нова ера регионалне сарадње?

Вјерујем да су кретања у том правцу. Вријеме у којем су националне владе крчиле саме себи развојни пут, укључујући и инвестициону климу и привлачење потенцијалних инвеститора у уситњеним економијама, има своје лимите и ограничења, па је логично и очекивано да у једном тренутку регионални приступ добије своју шансу. Установљавање заједничких регионалних развојних циљева, регионалних пројеката и заједничких наступа, нису само пука надопуна националним стратегијама развоја. Све чешћи међурегионални приступ и изражени тренд сарадње између земаља југоисточне Европе у различитим областима и у различитим поводима, потребно је и унаприједити и охрабрити. Подршка оваквом

приступу у будућности вишеструко ће се вратити, посебно на пољу економског напретка и опште стабилности читавог региона.

Какви су трендови директних страних инвестиција (FDI) у Вашој земљи и региону и да ли би сте рекли да је пословно окружење повољно за инвестиције?

Директне стране инвестиције у Босни и Херцеговини прати Агенција за унапређење страних инвестиција (ФДИ). Министарство спољне трговине и економских односа прати директна страна улагања (ДСИ).

Из прегледа регистрованих директних страних улога код регистарских судова, може се закључити да је тренд директних страних улагања у БиХ промјењив, јер нпр. у 2009-ој години укупна директна страна улагања износе око 277 мил. КМ, у 2010. год. имамо улагања у износу од око 680 мил. КМ, а у 2011. години укупно је регистровано 392 мил. КМ страног капитала. Трендови изражени током 2011. године и првих мјесеци ове године не дају разлога за превелики оптимизам.

Министарство спољне трговине и економских односа БиХ је у сарадњи са Свјетском банком предузело низ активности по питању побољшања пословног окружења за стране инвеститоре. Посебно бих истакао активности на смањењу административних баријера и лакоће пословања у БиХ, које су реализиоване кроз Анализу учинка прописа (RIA) у Закону о политици директних страних улагања у БиХ, а у припреми је наставак заједничког рада у оквиру новог пројекта Свјетске банке у БиХ. Новим Пројектом је предвиђено јачање конкурентности, отклањање регулаторних и административних препрека у пословању у БиХ и то спровођењем активности у области регулаторне реформе, промоције инвестицијске политике, пољопривредног сектора, односно развоја агробизниса и јачању оријентисаности извозу, што се може дефинисати као пројекат за унапређење пословног амбијента.

Према досадашњим извјештајима кроз анализу 10 области пословања, БиХ је на 119 од 181 мјеста у југоисточној Европи, односно на 21. од 25. мјеста регије источне Европе и централне Азије, што нам јасно поручује да морамо подузети кораке ка унапређењу пословног амбијента који је један од приоритета економске политике за БиХ.

Иако је доста постигнуто у регионалној економској интеграцији, инвеститори још увијек имају проблема да југоисточну Европу посматрају као консолидован инвестицијски простор. Сматрате ли да треба учинити више у области регионалне промоције и олакшавања инвестиција?

Изузев Савјета за регионалну сарадњу и могуће још пар регионалних тијела и институција, простор југоисточне Европе нема своју „матичну“ тачку за регионалну координацију и сарадњу. Посебно се то односи на регионалну промоцију, техничку и организациону помоћ потенцијалним инвеститорима. Ако је за инвеститоре који долазе на одређено подручје, попут нашег региона,

загарантована безбједност и сигурност капитала први учињени корак, други је свакако успјешна промоција. Уколико та промоција има регионални карактер, уколико је инвестициона клима консолидована и повољна шанса за улагања расту, а бенефите могу очекивати све земље, а не само неке од њих појединачно. Отуд и моје подршке напорима за успоставу веће регионалне промоције инвестиционог улагања.

Видите ли прилику за остваривање нових партнерстава унутар региона и у којим секторима их очекујете?

Свакако да видим. Чак бих рекао да је сарадња, партнерство и координација различитих активности тек у развојној фази и да ни издалека нису исцрпљене могућности у кључним секторима. Нарочито мислим на област регионалне безбједности која у будућности има потенцијал за изградњу регионалне сигурносне инфраструктуре. Прави изазови леже и у области инфраструктуре и енергетике посебно. Поред националног приступа регионална координација, партнерство и заједнички наступ и аплицирање отворили би нове могућности када је у питању саобраћај, обновљива „еколошка“ енергија, заштита околине.....